

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/242/2022
Identifikačné číslo spisu:	7915220269
Dátum vydania rozhodnutia:	29.11.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Brňák
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:7915220269.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ JUDr. B. T., X. č. XXXX, zastúpenému Advokátskou kanceláriou URBAN STEINECKER GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s.r.o., Bratislava, Havlíčkova 16, IČO: 47244895, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Ondrej Urban a 2/ R. T., X. č. XXXX, proti žalovaným 1/ ČSOB Poist'ovni, a.s. Bratislava, Žiškova 11, IČO: 31325416, zastúpenej Advokátskou kanceláriou MGA IURIS s.r.o., Bratislava, Cukrová 14, IČO: 47233028, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Martin Gajarský a 2/ Slovenskej kancelárii poisťovateľov, Bratislava, Bajkalská 19B, IČO: 36062235, o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Trebišov pod sp. zn. 9C/760/2015, o dovolaní žalobcu 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 13. júla 2021 sp. zn. 6Co/86/2020, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 13. júla 2021 sp. zn. 6Co/86/2020, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Trebišov z 05. decembra 2016, č.k. 9C/760/2015-74 v spojení s opravným uznesením zo dňa 05. júna 2017, č.k. 9C/760/2015-153 vo výroku I., ktorým súd zamietol žalobu žalobcu v 1. rade proti žalovanému v 1. rade z r u š u j e a v e c m u v t o m t o r o z s u d k u v r a c i a n a d ě l š i e k o n a n i e.

II. Vo zvyšnej časti dovolanie o d m i e t a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trebišov (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „prvostupňový súd“) rozsudkom z 05. decembra 2016 č. k. 9C/760/2015-74 v spojení s opravným uznesením z 05. júna 2017 č. k. 9C/760/2015-153 zamietol žalobu žalobcov 1/ a 2/ o náhradu škody. Ďalšími výrokmi rozhodol, že stranám sporu nepriznáva náhradu trov konania a že štát nemá právo na náhradu trov konania.

1.1. Súd prvej inštancie rozsudok odôvodnil tým, že žalobcovia 1/ a 2/ (ďalej aj „žalobcovia“) podali dňa 16. októbra 2006 žalobu o náhradu škody, ktorá im vznikla v dôsledku úmrtia ich matky pri dopravnej nehode dňa 17. októbra 2003, pričom si uplatnili nárok na náhradu škody, nárok na náhradu výživy vo forme peňažného dôchodku a nárok na nemajetkovú ujmu. Za žalovanú stranu v ostatnom boli označené žalované 1/ a 2/ (ďalej spolu aj „žalované“). Po vznesení námietky premlčania žalovanou stranou súd

prvej inštancie žalobu zamietol z dôvodu, že nárok žalobcov je premlčaný.

1.2. Výrok o trovách konania odôvodnil podľa § 255 ods. 1 CSP a § 257 CSP. Žalované, ktoré mali v konaní úspech nepriznal nárok na náhradu trov konania z dôvodu existencie dôvodu hodných osobitného zreteľa, ktoré vzhliadol v pomeroch žalobcov, ktorí v čase dopravnej nehody a v čase podania žaloby boli maloletí, počas konania študovali a boli v konaní oslobodení od platenia súdnych poplatkov. Podľa názoru súdu prvej inštancie nepriznanie náhrady trov konania žalovanej strane nie je neprímeranou tvrdosťou a nie je ani v rozpore s dobrými mravmi. O trovách štátu rozhodol súd prvej inštancie v zmysle čl. 6 ods. 2 CSP.

2. Na odvolanie strany žalobcov (v merite veci) a žalovanej 1/ (čo do trov konania) Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 20. decembra 2018 sp. zn. 3Co/329/2017 rozsudok súdu prvej inštancie (i) potvrdil vo výroku o zamietnutí žaloby žalobcu 2/ proti žalovanej 2/ a žalovanej 2/ priznal voči žalobcovi 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania (výrok I. a II. napadnutého rozhodnutia), (ii) zmenil rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby žalobcov proti žalovanej 1/ tak, že nárok žalobcov proti žalovanej 1/ je dôvodný v rozsahu 100 % a vrátil vec súdu prvej inštancie na rozhodnutie o výške nároku žalobcov proti žalovanej 1/ (výrok III. a IV. napadnutého rozhodnutia) a (iii) zrušil rozsudok vo výroku o trovách konania a vo výroku o trovách štátu a v rozsahu zrušenie vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (výrok V. napadnutého rozhodnutia).

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu, v časti výrokov III. a IV., podala žalovaná 1/ dovolanie. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolačný súd“) uznesením z 29. apríla 2020 sp. zn. 7Cdo/191/2019 - vo výroku, ktorým (i) bol zmenený rozsudok súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby žalobcov v 1. a 2. rade proti žalovanému v 1. rade tak, že nárok žalobcov v 1. a 2. rade proti žalovanému v 1. rade je dôvodný v rozsahu 100% a (ii) bola vrátená vec súdu prvej inštancie na rozhodnutie o výške nároku žalobcov v 1. a 2. rade proti žalovanému v 1. rade - zrušil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3.1. Žalobca 1/ podal proti tomuto dovolaciemu rozhodnutiu ústavnú sťažnosť, o ktorej rozhodol Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením z 15. decembra 2020 sp. zn. IV. ÚS 638/2020 tak, že ústavnú sťažnosť žalobcu 1/ odmietol, ako zjavne neopodstatnenú.

4. Odvolací súd ostatným rozsudkom z 13. júla 2021 sp. zn. 6Co/86/2020 (ďalej aj „napadnuté odvolacie rozhodnutie“) potvrdil prvostupňový rozsudok z 5. decembra 2016, č. k. 9C/760/2015-74 v spojení s opravným uznesením zo dňa 5. júna 2017, č. k. 9C/760/2015-153 v časti výroku I., ktorým súd zamietol žalobu žalobcu 1/ proti žalovanej 1/ a v časti výroku II., ktorým súd zamietol žalobu žalobcu 2/ proti žalovanej 1/. Predmetom odvolacieho konania po vrátení veci totiž ostal už iba nárok žalobcov voči žalovanej 1/ (ktorý bol súdom prvej inštancie zamietnutý).

4.1. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého prvostupňového rozsudku a na tieto odkázal (§ 387 ods. 2 CSP). Na zdôraznenie ich správnosti ďalej k vznesenej námietke premlčania uviedol, že žalobcovia si uplatnili priamy nárok proti žalovanej 1/ po uplynutí premlčacej doby (pričom žalovaná 1/ vzniesla námietku premlčania). Poukázal na rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2MCdo/9/2013 (R 71/2015) a sp. zn. 3Cdo/18/2016, v zmysle ktorých právnych záverov vyvodil záver, že bolo právom žalobcov rozhodnúť sa, či budú žalovať subjekt zodpovedný za vznik škody, teda škodcu, ktorý je zároveň poisteným alebo či uplatnia nárok priamo proti poisťovateľovi podľa § 15 ods. 1 zákona o PZP. Keďže ide o samostatné nároky, je potrebné súhlasiť s názorom, že sa premlčujú u každého subjektu samostatne.

4.2. Následne sa odvolací súd zamerail na posúdenie otázky, či vznesenie námietky premlčania, za existencie osobitostí prejednávaneho prípadu, bol v súlade so zásadou ochrany dobrých mravov. V tejto súvislosti odvolací súd poukázal na právne závery najvyššieho súdu uvedené v jeho predchádzajúcom zrušujúcom uznesení (bod 3.), ktorými bol viazaný [§ 455 CSP (pozri body 43. až 46. odôvodnenia odvolacieho rozhodnutia)]. Vychádzajúc z uvedených záverov dovolacieho súdu odvolací súd skúmal, či v danom prípade existujú iné špecifické okolnosti, pre ktoré by bolo možné vznesenie námietky premlčania žalovanou 1/ považovať za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi. V tejto súvislosti uzavrel, že sa nejedná o prípad, kedy by márne uplynutie premlčacej doby nezavinili žalobcovia, naopak bolo právom žalobcov rozhodnúť sa, či budú žalovať subjekt zodpovedný za vznik škody, teda škodcu,

ktorý je zároveň poisteným alebo či uplatní nárok priamo proti poisťovateľovi podľa § 15 ods. 1 zákona o PZP, alebo, či budú žalovať oboch súčasne. Žalobcovia mali postupovať s dostatočnou mierou starostlivosti a opatrnosti v súlade so zásadou vigilanti iura, v zmysle ktorej každý zodpovedá za náležitú mieru predvídavosti a opatrnosti nielen pri vzniku právneho vzťahu, ale aj pri uplatňovaní svojich práv a výkone svojich práv a povinností z neho vyplývajúcich. Uvedené nemohol ovplyvniť žalovaný v 1. rade a jeho konanie nenaplnia znaky konania vykazujúce priamy úmysel poškodiť žalobcov".

4.3. O trovách odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval vzhľadom na skutočnosť, že o týchto rozhodne súd prvej inštancie, ktorý bude rozhodovať o trovách celého konania a zároveň rozhodne o trovách štátu.

5. Proti napadnutému odvolaciemu rozhodnutiu podal žalobca 1/ rozsahom obsiahle (na 25 stranách, pozn.) dovolanie, a to podľa § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Po opise priebehu konania a predložení jeho skutkovej a právnej argumentácie navrhol, aby najvyšší súd zrušil „v celom rozsahu" napadnuté odvolacie rozhodnutie, vec mu vrátil na ďalšie konanie a priznal mu náhradu dovolacích trov.

5.1. V súvislosti s dovolaním podľa § 420 písm. f) CSP žalobca 1/ namietal, že

(i) „podľa § 219 ods. 3 CSP počas odvolacieho konania požiadal, aby mu bolo elektronickými prostriedkami oznámené miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku ... Odvolací súd však žalobcovi neoznámil, že dňa 13. júla 2021 bude vyhlásený rozsudok". Namietaná okolnosť naplnila aj dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, nakoľko sa podľa jeho názoru odvolací súd odchýlil od dovolacích rozhodnutí (3Cdo/714/2015 a 3Cdo/254/2018).

(ii) „odvolací súd pred vydaním rozsudku zo dňa 13. júla 2021 si nesplnil svoju povinnosť podľa § 382 CSP a neumožnil stranám sa vyjadriť k (ne)použitiu ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka vo svetle právnych názorov dovolacieho súdu prezentovaných v uznesení dovolacieho súdu zo dňa 29. apríla 2020". V tejto súvislosti žalobca 1/ tiež uviedol, že pokiaľ takúto výzvu odvolací súd realizoval pred vydaním predchádzajúceho odvolacieho rozhodnutia z 20. decembra 2018 toto nemôže byť dostačujúce, pretože dovolací súd toto odvolacie rozhodnutie zrušil a vyslovil odlišné právne závery k otázke súladu námietky premlčania s dobrými mravmi. V súvislosti s posudzovaním súladu námietky premlčania s dobrými mravmi žalobca 1/ tiež namietal svojvoľnosť, arbitrárnosť, nezákonnosť, nepreskúmateľnosť a nedostatok dôvodov.

5.2. V súvislosti s dovolaním podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolateľ namietal nesprávne právne posúdenie otázky „rozporu námietky premlčania s dobrými mravmi vznesenej žalovanou poisťovňou voči nároku žalobcu". K uvedenému dovolateľ dodal, že „s poukazom na individuálne a špecifické okolnosti prejednávanej právnej veci žalobcu otázka rozporu námietky premlčania s dobrými mravmi v tomto smere rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená". V ďalšom dovolateľ uviedol skutkové okolnosti a jeho právne úvahy, pre ktoré v danej veci bolo potrebné považovať vznesenú námietku premlčania za rozpornú s dobrými mravmi.

6. Žalovaná 1/ vo svojom stanovisku k dovolaniu žalobcu 1/ navrhla, aby najvyšší súd dovolanie odmietol a priznal jej náhradu dovolacích trov. Najskôr poukázala na skutočnosť, že žalobca 1/ nebol oprávnený podať dovolanie (aj) voči výroku, ktorým odvolací súd potvrdil prvostupňový rozsudok vo výroku zamietajúcom žalobu žalobcu 2/, ktorý dovolanie nepodal. K namietanému porušeniu § 382 CSP [bod 5.1.(ii)] žalovaná 1/ uviedla, že žalobca 1/ sa už v podanom odvolaní z 23. januára 2017 domáhal aplikácie § 3 ods. 1 OZ a odvolací súd na pojednávaní dňa 29. novembra 2018 poučil v tomto ohľade sporové strany. Pokiaľ žalobca 1/ namietal nedostatočnú odôvodnenosť odvolacieho rozhodnutia v otázke prečo považoval námietku premlčania za súladnú s dobrými mravmi žalovaná 1/ poukázala na predchádzajúce dovolacie uznesenie v danej veci (jeho body 16. až 18.1.) a na samotné odôvodnenie ostatného odvolacieho rozhodnutia (jeho body 36. až 46. a 48). K námietke nesprávneho právneho posúdenia veci uviedla, že žalobca 1/ právnu otázku nenastolil priamo a priehľadne, pričom otázka aplikácie ustanovenia § 3 ods. 1 OZ už bola rozhodovacou praxou dovolacieho súdu vyriešená (5Cdo/265/2009, 7Cdo/226/2016, 7Cdo/507/2014, 1Cdo/85/2017, 2Cdo/249/2014, 3Cdo/137/2017) a zaoberal sa ňou aj dovolací súd v predchádzajúcom zrušujúcom rozhodnutí v danej veci (7Cdo/191/2019). Nastolenú otázku potom nemožno považovať ani za takú, ktorá v rozhodovacej praxi ešte nebola vyriešená (9Cdo/213/2021). K námietke o porušení ustanovenia § 219 ods. 3 CSP žalovaná 1/ uviedla, že jej nie je známe, či žalobca 1/ požiadal súd o oznámenie miesta a času verejného vyhlásenia

rozsudku elektronickými prostriedkami. Na strane druhej ani takéto prípadné pochybenie by nemalo vplyv na vecnú správnosť napadnutého odvolacieho rozhodnutia.

7. Žalobca 2/ a žalovaná 2/ sa k dovolaniu nevyjadrili.

8. Najvyšší súd po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je v časti dôvodné.

Dovolanie žalobcu 1/ proti napadnutému odvolaciemu rozhodnutiu v potvrdzujúcej časti výroku II. prvostupňového rozsudku, ktorým súd zamietol žalobu žalobcu 2/ proti žalovanej 1/

9. Žalobca 1/ podal dovolanie proti celému napadnutému odvolaciemu rozhodnutiu (bod 4.), teda nielen proti výroku, ktorým odvolací súd potvrdil výrok I. prvostupňového rozsudku (ktorým tento zamietol žalobu žalobcu 1/ proti žalovanej 1/), ale aj voči výroku, ktorým odvolací súd potvrdil výrok II. prvostupňového rozsudku (ktorým tento zamietol žalobu žalobcu 2/ proti žalovanej 1/). Uvedené osvedčuje aj dovolací návrh žalobcu 1/, aby najvyšší súd zrušil „v celom rozsahu“ napadnuté odvolacie rozhodnutie (bod 5.).

9.1. Prípustnosť dovolania má vo všeobecnosti stránku objektívnu a subjektívnu. Objektívna stránka sa nevzťahuje na osobu konkrétneho dovolateľa a zohľadňuje (len) vecný aspekt tohto opravného prostriedku - či smeruje proti rozhodnutiu vykazujúcemu zákonné znaky rozhodnutia, proti ktorému je dovolanie prípustné (§ 419 až § 423 CSP), či bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 427 CSP) a či spĺňa zákonom vyžadované náležitosti vrátane osobitnej podmienky povinného právneho zastúpenia advokátom v dovolacom konaní (§ 428 a § 429 CSP). Subjektívna stránka prípustnosti dovolania sa naopak viaže na osobu konkrétneho dovolateľa a zohľadňuje osobný aspekt toho, kto podáva dovolanie - či je u neho daný dôvod, ktorý ho oprávňuje podať dovolanie (§ 424 až § 426 CSP). Skúmanie prípustnosti dovolania z hľadiska objektívneho nasleduje až po skúmaní subjektívnej stránky prípustnosti dovolania. Pokiaľ dovolací súd dospeje k záveru, že dovolanie nie je subjektívne prípustné, nepristúpi už k skúmaniu prípustnosti dovolania z objektívneho hľadiska (vrátane naplnenia dôvodov prípustnosti dovolania podľa § 420 a § 421 CSP) a dovolanie ako podané neoprávnenou osobou bez ďalšieho odmietne.

9.2. Pri skúmaní subjektívnej stránky prípustnosti dovolania je potrebné zohľadniť, či napadnuté rozhodnutie má negatívny dopad na dovolateľa a či mu bola spôsobená ujma dopadajúca na jeho pomery, či prípadným zrušením rozhodnutia sa dosiahne náprava dôsledkov, ktoré vyvolalo (napr. rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/46/01 uverejnené v časopise Zo súdnej praxe 2003 pod č. 49).

9.3. Ak je úlohou civilného súdneho konania ochrana práv a právom chránených záujmov účastníkov - jednotlivcov (čl. 2 ods. 1 Základných princípov CSP), nemôže opravný prostriedok podať osoba, ktorej práva nie sú porušené. To znamená, že právo (účinne) podať dovolanie nie je dané tomu subjektu, v neprospech ktorého rozhodnutie odvolacieho súdu nevyznelo a ktorý týmto rozhodnutím nebol negatívne dotknutý na svojich právach, pretože nie je splnená podmienka subjektívnej prípustnosti takéhoto dovolania.

9.4. Vzhľadom na vyššie uvedené najvyšší súd konštatuje, že v časti napadnutého odvolacieho rozhodnutia, ktorým bol potvrdený prvostupňový rozsudok vo výroku II. (o zamietnutí žaloby žalobcu 2/ proti žalovanej 1/) žalobcovi 1/ neprislúcha oprávnenie podať mimoriadny opravný prostriedok (dovolanie) a žalobca 2/, ktorého sa predmetný výrok týka, dovolanie nepodal. Z tohto dôvodu dovolací súd dovolanie žalobcu 1/ v tejto časti ako dovolanie podané neoprávnenou osobou odmietol (§ 447 písm. b) CSP).

Dovolanie žalobcu 1/ proti napadnutému odvolaciemu rozhodnutiu v potvrdzujúcej časti výroku I. prvostupňového rozsudku, ktorým súd zamietol jeho žalobu proti žalovanej 1/

10. V súvislosti s dovolaním podľa § 420 písm. f) CSP žalobca 1/ namietal porušenie manudukčnej povinnosti zo strany odvolacieho súdu [bod 5.1.(ii)], ako aj porušenie ustanovenia § 219 ods. 3 CSP

[bod 5.1.(i)].

11. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP treba rozumieť taký vadný postup súdu, ktorý sa prejavuje v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, vymykajúcich sa nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

12. Podľa § 382 CSP ak má odvolací súd za to, že sa na vec vzťahuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve strany, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

12.1. Citované ustanovenie je odrazom princípu predvídateľnosti súdnych rozhodnutí, ktorý tvorí súčasť princípu právnej istoty a práva na spravodlivý proces. Jeho účelom je zabrániť vydávaniu tzv. prekvapivých rozhodnutí odvolacími súdmi, t. j. „prekvapeniu“ účastníkov konania v prípade možného iného právneho posúdenia veci odvolacím súdom bez toho, aby im bolo umožnené vyjadriť sa k použitiu iného ustanovenia všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce (I. ÚS 736/2016). Predvídateľnosť súdnych rozhodnutí sa prejavuje v tom, že odvolací súd v prípade meritórneho rozhodnutia o odvolaní ešte pred vyhlásením rozhodnutia oboznámi sporové strany so svojím v konaní ešte nevysloveným právnym názorom, ktorý je odlišný od právneho názoru uvedeného v rozhodnutí súdu prvej inštancie, a vytvorí stranám priestor, aby mohli k tomuto právnemu názoru zaujať stanovisko.

12.2. Aplikácia ustanovenia § 382 CSP odvolacím súdom však prichádza do úvahy výlučne za splnenia dvoch kumulatívnych podmienok, a to 1/ ak žalobou uplatnený procesný nárok treba posúdiť podľa celkom iného („nového“) právneho predpisu, ako ho posúdil súd prvej inštancie, alebo síce podľa toho istého právneho predpisu, ale iného jeho ustanovenia (iného paragrafu alebo iného jeho odseku), a 2/ ak toto iné zákonné ustanovenie je rozhodujúce pre meritórne rozhodnutie, t. j. že má byť právnym základom, pod ktorý treba subsumovať skutkový stav zistený súdom prvej inštancie (§ 383 CSP) alebo po doplnení dokazovania odvolacím súdom (§ 384 CSP). Ak nie je splnená čo i len jedna z vyššie uvedených podmienok, odvolací súd nemá povinnosť postupovať v zmysle § 382 CSP, z čoho potom vyplýva, že jeho rozhodnutie nemožno považovať za prekvapivé a takýto jeho postup nemôže viesť k vade znátočnosti a založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP (porov. 3Obdo/1/2019).

12.3. Dovolací súd po preskúmaní prejednávanej veci dospel k záveru, že v danom prípade odvolací súd k možnosti aplikovať v prejednávanej veci ustanovenie § 3 ods. 1 OZ poučil strany sporu v zmysle § 382 CSP, a to na pojednávaní dňa 29. novembra 2018, pričom obaja právni zástupcovia žalobcov (i právni zástupcovia žalovaných) sa k možnosti aplikácie § 3 OZ vecne vyjadrili (č. 1. 186 súdneho spisu). Pokiaľ žalobca 1/ uvedenú okolnosť vytýkal „vo svetle právnych názorov dovolacieho súdu prezentovaných v uznesení dovolacieho súdu zo dňa 29.04.2020“, potom ani uvedená námietka neobstoí už len z toho dôvodu, že voči predchádzajúcemu dovolaciemu rozhodnutiu v danej veci z 29. apríla 2020 (uznesenie sp. zn. 7Cdo/191/2019) žalobca 1/ podal ústavnú sťažnosť, v rámci ktorej argumentoval (aj) k „(ne)použitiu ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka“. Ústavný súd túto ústavnú sťažnosť žalobcu 1/ uznesením z 15. decembra 2020 sp. zn. IV. ÚS 638/2020 odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

12.4. Napadnuté odvolacie rozhodnutie vo vzťahu k „(ne)použitiu ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka“ preto nemožno považovať za prekvapivé. S poukazom na uvedené nemohlo dôjsť k procesnej vade konania uvedenej v § 420 písm. f) CSP a porušeniu práva žalobcu 1/ na spravodlivý súdny proces.

13. Žalobca 1/ v rámci podaného dovolania tiež namietal, že odvolací súd mu elektronickými prostriedkami neoznámil miesto a čas verejného vyhlásenia ostatného rozsudku, čím porušil ustanovenie § 219 ods. 3 CSP.

14. Podľa § 219 ods. 3 CSP vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Ak o to strana požiada, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami.

15. Z obsahu súdneho spisu (č.l. 166 a 287) najvyšší súd zistil, že právny zástupca žalobcu 1/ dňa 19. apríla 2018 doručil odvolaciemu súdu písomnú žiadosť v znení: „V uvedenej právnej veci podľa § 219 ods. 3 CSP žiadam, aby mi bol oznámený čas a miesto verejného vyhlásenia rozsudku na emailovú adresu: a@b.c ". Dňa 18. júna 2020 žalobca 1/ elektronickou formou opätovne žiadal, „aby ... súd vo veci vedenej pod sp. zn. 9C/760/2015 doručoval všetky písomnosti elektronicky do mojej elektronickej schránky. Rovnako ... aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR o dovolaní, ktoré podal žalovaný".

16. Dovoláním napadnuté odvolacie rozhodnutie (bod 4) bolo verejne vyhlásené dňa 13. júla 2021 (č. 1. 305 súdneho spisu). Verejnému vyhláseniu rozsudku predchádzalo oznámenie o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku, ktoré bolo na úradnej tabuli súdu zverejnené (vyvesené) dňa 6. júla 2021 a zvesené dňa 14. júla 2021 (č. 1. 303 a 304 súdneho spisu). Z obsahu spisu však nijako nevyplýva, že miesto a čas verejného vyhlásenia napadnutého odvolacieho rozhodnutia bolo doručené žalobcovi 1/ aj elektronickými prostriedkami (pozri bod 15). Za tejto situácie je možné konštatovať, že odvolací súd si vo vzťahu k žalobcovi 1/ nespĺnil povinnosť vyplývajúcu z § 219 ods. 3 posledná veta CSP.

17. Najvyšší súd už za účinnosti predchádzajúceho civilného kódexu dospel k záveru, že k odňatiu možnosti účastníka konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f) OSP) dochádza tiež vtedy, keď odvolací súd v rozpore s ustanovením § 214 ods. 3 OSP o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku neupovedomil elektronickými prostriedkami účastníka, ktorý podľa § 45 ods. 4 OSP požiadal o také doručovanie písomností (R 9/2016).

18. Vyššie uvedený právny záver zastáva dovolací súd aj v preskúmvanej veci a preto musí konštatovať, že postupom odvolacieho súdu, ktorý nedodrжал vo vzťahu k žalobcovi 1/ procesný postup v zmysle § 219 ods. 3 CSP, došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces (pozri obdobne rozhodnutia sp. zn. 5Cdo/14/2018, 5Cdo/127/2018, 5Cdo/58/2019, 5Cdo/92/2019). Týmto nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi 1/, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP.

19. Nakoľko dovolací súd uznal prípustnosť a dôvodnosť vyššie uvedenej dovolacej námietky vyplývajúcej z § 420 písm. f) CSP, tak sa ďalej nezaoberal prípustnosťou a dôvodnosťou námietky vyplývajúcej z § 421 ods. 1 písm. b) CSP (bod 5.2.).

20. Skutočnosť, že v konaní došlo k procesnej vade podľa § 420 písm. f) CSP, je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté odvolacie rozhodnutie v časti výroku týkajúcom sa žalobcu 1/ zrušiť (výrok I.), pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnými procesnými vadami nemôže byť považované za správne. Dovolací súd preto rozhodnutie odvolacieho súdu ktorým potvrdil prvostupňový rozsudok (v spojení s opravným uznesením) vo výroku I., ktorým súd zamietol žalobu žalobcu 1/ proti žalovanej 1/ zrušil (§ 449 ods. 1 CSP) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

21. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

22. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.